samenwerking
beroepsonderwijs
bedrijfsleven

Kwalificatiedossier mbo

Onderzoek, advies en toezicht leefomgeving
Code 23470

Kwalificaties
- Onderzoeker leefomgeving (Code 27195)
- Toezichthouder leefomgeving (Code 27196)

Geldig vanaf

01-08-2027

Opleidingsdomein

Voedsel, natuur en leefomgeving (Code 79160)

Penvoerder: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Gevalideerd door: Sectorkamer Voedsel, groen en gastvrijheid
Op: 10-09-2026

Inhoudsopgave

Leeswijzer 4

Overzicht van het kwalificatiedossier 5

Basisdeel 6

1. Beroepsspecifieke onderdelen 6
B1-K1: Doet vooronderzoek 6
B1-K1-W1: Bereidt onderzoek/inspectie leefomgeving inhoudelijk voor 7
B1-K1-W2: Inventariseert benodigde materialen, middelen en voorzorgsmaatregelen 7
B1-K1-W3: Stelt een plan van aanpak op voor onderzoek/inspectie leefomgeving 8
B1-K1-W4: Informeert en stemt af over voortgang 8
B1-K2: Draagt bij aan kwaliteitsborging binnen een organisatie 10
B1-K2-W1: Verzamelt informatie over zorgsystemen, beleid en organisatierichtlijnen 10
B1-K2-W2: Voert een nul-inventarisatie uit 11
B1-K2-W3: Adviseert over het werken conform de geldende zorgsystemen 11
B1-K2-W4: Communiceert met klanten, publiek en/of betrokkenen 12
2. Generieke onderdelen 13

Profieldeel 14

P1: Onderzoeker leefomgeving 14
P1-K1: Voert onderzoek uit 14
P1-K1-W1: Voert (veld)onderzoek uit 15
P1-K1-W2: Analyseert en interpreteert (veld)onderzoeksdata 15
P1-K1-W3: Geeft advies over kwaliteitsverbetering van de leefomgeving 16
P2: Toezichthouder leefomgeving 17
P2-K1: Voert toezicht/inspectie uit 17
P2-K1-W1: Inspecteert en ziet toe op naleving regelgeving 18
P2-K1-W2: Werkt inspectie leefomgeving uit 18
P2-K1-W3: Informeert en adviseert over inspectie leefomgeving 19

Leeswijzer

Het kwalificatiedossier voor het middelbaar beroepsonderwijs geeft weer wat de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen en kunnen aan het einde van de mbo-opleiding.

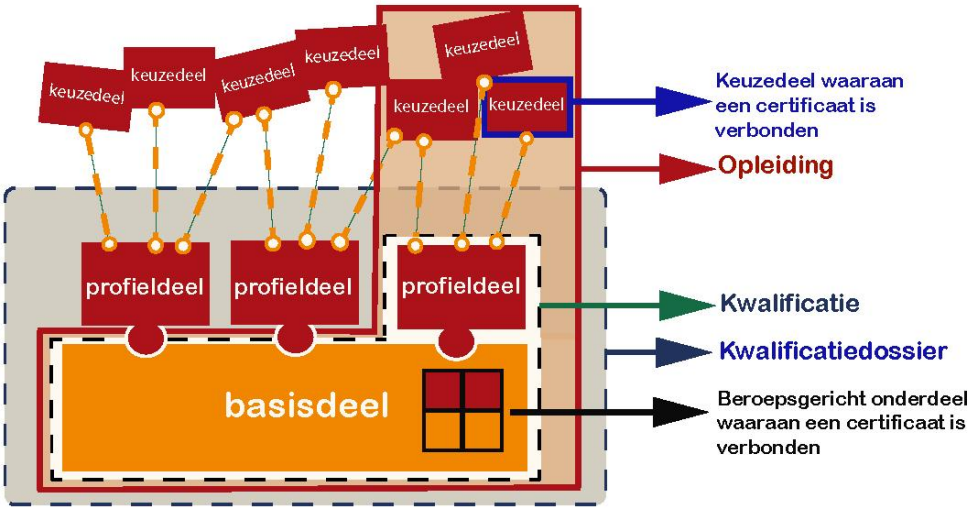
Opbouw dossier
Dit kwalificatiedossier bevat de kwalificatie-eisen voor één of meerdere mbo-beroepen en bestaat uit:

1. Het **basisdeel** (B), dat gevormd wordt door:
a. De beroepsspecifieke onderdelen. Dit betreft gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatie - dossier.
b. De generieke onderdelen. De generieke onderdelen zijn door de landelijke overheid geformuleerd. Het betreft de onderdelen:
Nederlandse taal;
rekenen;
loopbaan en burgerschap; en
voor zover het niveau 4 betreft: Engels.

2. Het **profieldeel** (P). Profielen bestaan uit kerntaken (K) en werkprocessen (W) waarop de kwalificaties in dit kwalificatiedossier van elkaar verschillen.

De beroepsopleiding in het mbo is gebaseerd op een kwalificatie en één of meer **keuzedelen** (D). Keuzedelen hebben tot doel om bovenop de kwalificatie een verdieping of verbreding te leveren bij de toerusting voor de arbeidsmarkt of een extra voorbereiding voor een vervolgopleiding. Alle beschikbare keuzedelen voor dit kwalificatiedossier zijn te vinden op https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl.

Het KD kan een of meer bijlagen 'eisen mbo-certificaat' bevatten. In deze bijlagen is vermeld welke beroepsgerichte onderdelen zijn geselecteerd voor het hieraan verbinden van een mbo-certificaat.

Taal en rekenen
De generieke kwalificatie-eisen voor taal en rekenen zijn benoemd in het basisdeel.

Verantwoordingsinformatie
Aanvullende (verantwoordings-)informatie bij dit kwalificatiedossier is te vinden op https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl. Deze informatie is geen onderdeel van het kwalificatiedossier.

Overzicht van het kwalificatiedossier

Naam profiel	Mbo-niveau (EQF-niveau)	Beroepsvereisten	Typering van de kwalificatie	SBU
P1 Onderzoeker leefomgeving	4	Nee	middenkaderopleiding	4800
P2 Toezichthouder leefomgeving	4	Nee	middenkaderopleiding	4800

Basisdeel
De gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatiedossier zijn de volgende:

B1-K1	Doet vooronderzoek	B1-K1-W1	Bereidt onderzoek/inspectie leefomgeving inhoudelijk voor
		B1-K1-W2	Inventariseert benodigde materialen, middelen en voorzorgsmaatregelen
		B1-K1-W3	Stelt een plan van aanpak op voor onderzoek/inspectie leefomgeving
		B1-K1-W4	Informeert en stemt af over voortgang

B1-K2	Draagt bij aan kwaliteitsborging binnen een organisatie	B1-K2-W1	Verzamelt informatie over zorgsystemen, beleid en organisatierichtlijnen
		B1-K2-W2	Voert een nul-inventarisatie uit
		B1-K2-W3	Adviseert over het werken conform de geldende zorgsystemen
		B1-K2-W4	Communiceert met klanten, publiek en/of betrokkenen

Profieldeel
De profielen in dit kwalificatiedossier hebben de volgende (specifieke) kerntaken en werkprocessen:

P1	Onderzoeker leefomgeving		
P1-K1	Voert onderzoek uit	P1-K1-W1	Voert (veld)onderzoek uit
		P1-K1-W2	Analyseert en interpreteert (veld)onderzoeksdata
		P1-K1-W3	Geeft advies over kwaliteitsverbetering van de leefomgeving

P2	Toezichthouder leefomgeving		
P2-K1	Voert toezicht/inspectie uit	P2-K1-W1	Inspecteert en ziet toe op naleving regelgeving
		P2-K1-W2	Werkt inspectie leefomgeving uit
		P2-K1-W3	Informeert en adviseert over inspectie leefomgeving

Basisdeel

1. Beroepsspecifieke onderdelen

Typering van de beroepengroep

Context

Het werk van de beginnend beroepsbeoefenaar is gericht op de kwaliteit van de leefomgeving door het doen van onderzoek, het geven van advies en het houden van toezicht op naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. De beginnend beroepsbeoefenaar richt zich daarbij op aandachtsgebieden zoals bodem, water, energie, ecologie, duurzaamheid, klimaat, veiligheid, arbo, lucht, geluid, leefomgeving en/of milieu.

De beginnend beroepsbeoefenaar is werkzaam bij milieu- en ingenieursbureaus, advies- en onderzoeksbureaus, aannemers, laboratoria, stichtingen en natuurorganisaties of overheidsdiensten zoals gemeenten, provincies, omgevingsdiensten of waterschappen.

De werkomgeving is divers en afhankelijk van de specifieke functie en opdracht. Onderzoek en toezicht vinden (deels) plaats in de buitenlucht, zowel in het buitengebied als in de stedelijke bebouwing of op locatie binnen een organisatie. Voorbereidingsactiviteiten en analyse vinden plaats op kantoor en in hybride werkvormen dankzij digitalisering en technologie.

Typerende beroepshouding

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een onderzoekende houding. De beginnend beroepsbeoefenaar toont zich omgevingsbewust en heeft oog voor verschillende belangen en perspectieven waar die mee te maken krijgt. Dit vraagt een integere, klantvriendelijke houding waarbij die zich bewust is van diens verantwoordelijkheid en van de kaders van wet- en regelgeving. De beginnend beroepsbeoefenaar beschikt over communicatieve vaardigheden in contact met collega's, klanten, publiek en betrokkenen.

Resultaat van de beroepengroep

Er is door onderzoek, toezicht en advies bijgedragen aan een veilige en duurzame leefomgeving.

B1-K1: Doet vooronderzoek

Complexiteit

Een deel van de werkzaamheden bij vooronderzoek is routinematig en wordt uitgevoerd aan de hand van protocollen, standaarden en werkinstructies. Ieder vooronderzoek is ook uniek en vraagt binnen elke organisatie of elke locatie, en afhankelijk van het onderwerp, om een aanpak op maat. Het vraagt om brede en specialistische kennis. Een goed vooronderzoek, voorzien van risicoanalyse, is cruciaal. Onjuiste, onvolledige of onnauwkeurige uitvoering van een vooronderzoek kan zorgen voor foutieve of onvolledige resultaten die een grote impact kunnen hebben op de leefomgeving van mensen, flora en fauna. Daarnaast kost het onnodige tijd en middelen en levert het een risico op voor de relatie met de klant/opdrachtgever.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende, adviserende en communicatieve rol. De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig en in teamverband. De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor de eigen werkzaamheden en legt verantwoording af aan diens leidinggevende.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van leefomgevingscomponenten flora, fauna, water, lucht, bodem, geluid, afval, energie, duurzaamheid en klimaat
- heeft brede kennis van ruimtelijke ordening in relatie tot milieu en natuur
- heeft brede kennis van omgevingsrisico's en oorzaken daarvan
- heeft brede kennis van (brand)veiligheid en veiligheidsrisico's voor de omgeving
- heeft brede kennis van onderzoeksmethoden en onderzoekstechnieken binnen het werkveld

B1-K1: Doet vooronderzoek

- heeft brede kennis van materialen, instrumenten, middelen t.b.v. onderzoek
- heeft specialistische kennis van ecologie
- heeft kennis van VCA
- heeft brede kennis van specifieke wet- en regelgeving op het vakgebied
- heeft kennis van de voor het werk van toepassing zijnde persoonlijke beschermingsmaatregelen
- kan plattegronden en geografische kaartinformatie lezen
- kan relevante informatie verzamelen
- kan GPS/GIS toepassen
- kan de voor het werkveld gebruikelijke digitale tools inzetten
- kan communicatieve vaardigheden inzetten
- kan projectmatig werken
- kan planvaardigheden inzetten
- kan hoofd- en bijzaken onderscheiden
- kan betrouwbaarheid van bronnen en informatie beoordelen
- kan registratiesystemen hanteren
- kan gegevens interpreteren
- kan gesprekstechnieken toepassen (zoals LSD/OMA)
- kan eenvoudige technische vaardigheden inzetten voor onderhoud
- kan analysevaardigheden inzetten

B1-K1-W1: Bereidt onderzoek/inspectie leefomgeving inhoudelijk voor

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar ontvangt een opdracht of melding en neemt deze door. De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt de relevante informatie en gegevens die nodig zijn voor de uitvoering van het onderzoek, de inspectie of het toezicht. De beginnend beroepsbeoefenaar controleert of en welke vergunningen, beschikkingen, gedragscodes, meldingen en ontheffingen van toepassing zijn en legt deze voor aan diens opdrachtgever/leidinggevende. De beginnend beroepsbeoefenaar stelt vast welke (aanvraag)procedures gelden, welke voorzorgsmaatregelen genomen moeten worden en neemt kennis van de voor de opdracht en locatie relevante wet- en regelgeving.

Resultaat

De voor het onderzoek/de inspectie relevante informatie en van toepassing zijnde wet- en regelgeving is verzameld.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:
- kiest de juiste informatiebronnen;
- toetst informatie kritisch op relevantie, juistheid en volledigheid;
- werkt zorgvuldig en discreet met verkregen informatie.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Onderzoeken, Instructies en procedures opvolgen

B1-K1-W2: Inventariseert benodigde materialen, middelen en voorzorgsmaatregelen

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar maakt een overzicht van benodigde materialen, apparatuur en gereedschappen voor het/de uit te voeren onderzoek/inspectie. De beginnend beroepsbeoefenaar controleert of de voorzorgsmaatregelen die nodig zijn voor het daadwerkelijk uitvoeren van het onderzoek danwel de inspectie beschikbaar/gebruiksklaar zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om efficiënt werken, milieutechnische aspecten, hygiëne, persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM), en veiligheid op de werkplek c.q. ‘langs de (water)weg’. Daarnaast plant de beginnend beroepsbeoefenaar de activiteiten die eventueel nodig zijn om de apparatuur/materialen/gereedschappen gebruiksklaar te hebben op het moment van daadwerkelijke uitvoering. Waar mogelijk voert die deze activiteiten zelf uit. Als dat niet mogelijk is, meldt de beginnend beroepsbeoefenaar de benodigde acties bij diens leidinggevende.

B1-K1-W2: Inventariseert benodigde materialen, middelen en voorzorgsmaatregelen

Resultaat

Er is een overzicht van de voor het onderzoek/de inspectie benodigde materialen, apparatuur, gereedschap en voorzorgsmaatregelen en er is gecontroleerd of deze beschikbaar en gebruiksklaar zijn op het juiste moment.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:
- maakt tijdig een volledig overzicht;
- maakt een realistische planning;
- werkt zorgvuldig bij de controle van voorzorgsmaatregelen;
- werkt volgens organisatierichtlijnen, procedures en regels.

De onderliggende competenties zijn: Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

B1-K1-W3: Stelt een plan van aanpak op voor onderzoek/inspectie leefomgeving

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar analyseert de verzamelde gegevens en trekt hieruit onderbouwde conclusies ten behoeve van de verdere uitvoering van werkzaamheden. De beginnend beroepsbeoefenaar beschrijft hoe het onderzoek/de inspectie eruit gaat zien, welke onderzoeks-/controle-/inspectiemethode die kiest, welke praktische handelingen/activiteiten uitgevoerd gaan worden en welke tijdsplanning daarbij hoort.

Resultaat

Een plan van aanpak voor de uitvoering van het (veld)onderzoek of de inspectie is beschikbaar en voorzien van een tijdsplanning.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:
- maakt voor analyse gebruik van alle relevante informatie;
- legt vast volgens organisatierichtlijnen;
- trekt onderbouwde conclusies;
- schrijft in heldere en begrijpelijke taal;
- maakt een realistische tijdsplanning.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Plannen en organiseren

B1-K1-W4: Informeert en stemt af over voortgang

Omschrijving

Gedurende het vooronderzoek overlegt en stemt de beginnend beroepsbeoefenaar intern af met collega's/team/inhoudsdeskundigen. De beginnend beroepsbeoefenaar informeert tevens de in- of externe opdrachtgever* of aanvrager gedurende het hele proces van het (voor)onderzoek over de voortgang, knelpunten en benodigde bijsturing (dit omvat ook informatie over planning, benodigde apparatuur, middelen en persoonlijke beschermingsmiddelen. De beginnend beroepsbeoefenaar ontvangt de feedback, beargumenteert gemaakte keuzes en stelt waar nodig het plan van aanpak bij nadat de afstemming heeft plaats gevonden.
*dit kan een leidinggevende zijn

Resultaat

De in- of externe opdrachtgever/aanvrager is gedurende het hele proces op de hoogte van de voortgang van het (voor)onderzoek, feedback is ontvangen en het plan van aanpak is indien van toepassing aangepast.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:
- kiest voor een passend communicatiekanaal en passende overlegvorm;
- communiceert in helder taalgebruik met betrokkenen;
- beantwoordt (kritische) vragen op correcte wijze;
- ontvangt kritiek op een rustige manier en laat de ander uitpraten;

B1-K1-W4: Informeert en stemt af over voortgang
- registreert accuraat in het voor de organisatie geldende systeem; - maakt juiste inschatting aangaande bijsturen van onderzoek en/of planning. De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Plannen en organiseren

B1-K2: Draagt bij aan kwaliteitsborging binnen een organisatie

Complexiteit

De werkzaamheden van de beginnend beroepsbeoefenaar zijn deels routinematig en aan de hand van protocollen, standaarden en werkinstructies maar vragen binnen elke organisatie of elke locatie, en afhankelijk van het onderwerp, om een aanpak op maat. Bij elke locatie zijn er andere zorgsystemen van toepassing en ziet de uitwerking naar beleid en organisatierichtlijnen er ook weer anders uit dus interpretaties en consequenties zijn maatwerk en daarmee complex. Hiervoor moet de beginnend beroepsbeoefenaar beschikken over brede kennis van verschillende zorgsystemen op het gebied van kwaliteit, arbo, milieu en/of duurzaamheid binnen branches en organisaties. Onjuist uitgevoerd onderzoek kan leiden tot onjuiste of onbruikbare resultaten, wat het risico met zich meebrengt dat de organisatie verkeerde beslissingen neemt en daarmee afbreuk doet aan kwaliteit, arbo, milieu of duurzaamheid.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een signalerende, adviserende en communicatieve rol. De beginnend beroepsbeoefenaar werkt grotendeels zelfstandig, is verantwoordelijk voor diens eigen werkzaamheden en legt verantwoording af aan diens leidinggevende.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:
- heeft brede kennis van bedrijfsprocessen
- heeft brede kennis van milieuzorgsystemen
- heeft brede kennis van beleid en organisatierichtlijnen
- heeft brede kennis van voorkomende risico's voor veiligheid en milieu in verschillende branches en organisaties
- heeft brede kennis van staatsinrichting
- heeft brede kennis van specifieke wet- en regelgeving op het vakgebied
- heeft brede kennis van duurzame ontwikkeling
- heeft brede kennis van zorgsystemen op het gebied van kwaliteit, arbo, milieu en duurzaamheid
- kan relevante informatie verzamelen
- kan communicatieve vaardigheden inzetten
- kan luisteren, samenvatten en doorvragen
- kan hoofd- en bijzaken onderscheiden
- kan betrouwbaarheid van bronnen en informatie beoordelen
- kan registratiesystemen hanteren
- kan gegevens interpreteren
- kan werkplannen schrijven (vertalen beleid naar praktijk)
- kan rapportagevaardigheden inzetten
- kan adviesvaardigheden toepassen
- kan analysevaardigheden inzetten

B1-K2-W1: Verzamelt informatie over zorgsystemen, beleid en organisatierichtlijnen

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar stemt met collega's en/of de leidinggevende af welk onderwerp die op het gebied van kwaliteit, arbo, milieu of duurzaamheid onderzoekt of ontvangt dit als opdracht. De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt informatie over de geldende zorgsystemen die hierop van toepassing zijn (zoals kwaliteitsnormen en wetgeving). De beginnend beroepsbeoefenaar maakt inzichtelijk welk beleid en welke organisatierichtlijnen (zoals procedures, werkinstructies, protocollen) aansluiten bij die geldende zorgsystemen. Van deze verzamelde informatie maakt de beginnend beroepsbeoefenaar een overzicht.

Resultaat

Er is een overzicht van de zorgsystemen, het beleid en de organisatierichtlijnen die van toepassing zijn op een te onderzoeken onderwerp op het gebied van kwaliteit, arbo, milieu of duurzaamheid.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:
- kiest de juiste informatiebronnen;
- toetst informatie kritisch op relevantie, juistheid en volledigheid;

B1-K2-W1: Verzamelt informatie over zorgsystemen, beleid en organisatierichtlijnen

- geeft een correcte weergave van beleid en organisatierichtlijnen bij de van toepassing zijnde zorgsystemen;
- brengt de informatie overzichtelijk in kaart.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Onderzoeken

B1-K2-W2: Voert een nul-inventarisatie uit

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar bepaalt op welke vragen die antwoord nodig heeft om te kunnen beoordelen in welke mate het gekozen of ontvangen onderwerp (op het gebied van kwaliteit, arbo, milieu of duurzaaamheid) aan het zorgsysteem voldoet. De beginnend beroepsbeoefenaar bevraagt hiervoor bijvoorbeeld medewerkers, leest registratiegegevens uit, en/of voert observaties uit. De beginnend beroepsbeoefenaar vergelijkt de resultaten met de geldende zorgsystemen, het beleid en de organisatierichtlijnen. De beginnend beroepsbeoefenaar brengt (indien van toepassing) gevonden hiaten in kaart en de mogelijke risico’s voor kwaliteit, arbo, milieu of duurzaamheid. De beginnend beroepsbeoefenaar legt de resultaten van de nul-inventarisatie en de (mogelijke) hiaten en risico’s en de sterke punten vast in het voor de organisatie geldende systeem.

Resultaat

De nul-inventarisatie is uitgevoerd. De resultaten zijn vergeleken met de geldende zorgsystemen, het beleid en de organisatierichtlijnen. Mogelijke hiaten en risico's en de sterke punten zijn in het voor de organisatie geldende systeem vastgelegd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:
- stelt relevante vragen ten behoeve van de nul-inventarisatie;
- werkt nauwkeurig bij het verzamelen van gegevens;
- legt duidelijke verbanden met de geldende zorgsystemen bij het formuleren van resultaten;
- formuleert en documenteert resultaten zorgvuldig.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Analyseren, Onderzoeken

B1-K2-W3: Adviseert over het werken conform de geldende zorgsystemen

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar adviseert op basis van de nul-inventarisatie over het behouden of verbeteren van de kwaliteit van beleid en/of organisatierichtlijnen (inclusief procedures, werkinstructies etc.) en/of over de uitvoering daarvan. De beginnend beroepsbeoefenaar onderbouwt dit advies en komt indien van toepassing met een verbetervoorstel of oplossingsrichting om tot het gewenste resultaat (voldoen aan de geldende zorgsystemen) te komen. De beginnend beroepsbeoefenaar rapporteert dit mondeling en schriftelijk aan de betrokkenen en diens leidinggevende en beantwoordt vragen hierover.

Resultaat

Er is een advies gegeven over de kwaliteit van beleid en/of organisatierichtlijnen om te voldoen aan de geldende zorgsystemen. Vragen hierover zijn beantwoord.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:
- toetst de informatie systematisch aan relevante zorgsystemen;
- formuleert risico's en sterke punten zorgvuldig;
- geeft een onderbouwd en vakkundig advies;
- communiceert duidelijk met betrokkenen.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Kwaliteit leveren, Instructies en procedures opvolgen, Analyseren

B1-K2-W4: Communiceert met klanten, publiek en/of betrokkenen
Omschrijving
De beginnend beroepsbeoefenaar is gedurende diens werkzaamheden in de leefomgeving in contact met mensen die daar werken, wonen of recreëren. De beginnend beroepsbeoefenaar beantwoordt (soms kritische) vragen en reageert ter plaatse op klachten door informatie te geven over de werkzaamheden. De beginnend beroepsbeoefenaar verwijst door wanneer dat nodig is. De beginnend beroepsbeoefenaar legt, bij een binnengekomen melding bij de organisatie, contact met de betrokkene(n). De beginnend beroepsbeoefenaar stelt vragen ter verheldering van het probleem, de vraag of de klacht over (werkzaamheden in) de leefomgeving. De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt informatie en formuleert een antwoord/reactie. De beginnend beroepsbeoefenaar communiceert het antwoord of de reactie met de betrokkenen en handelt de melding volgens de richtlijnen van de organisatie af.
Resultaat
Een melding/vraag/klacht is inhoudelijk afgehandeld en contact met betrokkenen is in lijn met de richtlijnen van de organisatie verlopen.
Gedrag
De beginnend beroepsbeoefenaar: - beantwoordt (kritische) vragen op correcte wijze; - luistert aandachtig en toont begrip voor de standpunten/houding van de ander; - communiceert duidelijk en vriendelijk met betrokkenen; - handelt vragen en/of klachten af volgens de richtlijnen van de organisatie en binnen de kaders van wet- en regelgeving. De onderliggende competenties zijn: Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Instructies en procedures opvolgen, Met druk en tegenslag omgaan, Bedrijfsmatig handelen

2. Generieke onderdelen

Elke kwalificatie kent - naast (beroepsgerichte) specifieke kwalificatie-eisen - ook generieke kwalificatie-eisen.

Nederlandse taal

Het generieke examenonderdeel Nederlandse taal maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Besluit referentieniveau Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879 en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Rekenen

Het generieke examenonderdeel rekenen maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in de bijlagen 2 en 3 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879 en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Loopbaan en burgerschap

Het generieke examenonderdeel loopbaan en burgerschap maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963 en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Engels (alleen voor niveau 4)

Het generieke examenonderdeel Engels maakt deel uit van elke kwalificatie op mbo-niveau 4 in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 2 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963 en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Profieldeel

P1 Onderzoeker leefomgeving

Mbo-niveau

4

Typering van het beroep

De onderzoeker leefomgeving doet (veld)onderzoek gericht op het vaststellen en/of verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving en/of in het kader van meldingen of vergunningen voor natuurbeheer of ruimtelijke projecten. Het is hierbij belangrijk dat die zorgvuldig, planmatig en gestructureerd werkt. Het doen van metingen en waarnemingen vereist nauwkeurigheid en aandacht voor veiligheid. De onderzoeker leefomgeving vervult een onderzoekende en adviserende rol.

Beroepsvereisten

Nee

P1-K1 Voert onderzoek uit

Complexiteit

De complexiteit wordt bepaald door grote diversiteit in onderzoekslocaties waardoor de beginnend beroepsbeoefenaar moet inspelen op de wisselende en soms onverwachte (weers)omstandigheden ter plaatse. Het werk kent een bepaalde mate van routine maar een onderzoek kan nooit routinematig worden gedaan. Het werk kent hoge afbreukrisico's want als er niet nauwkeurig of volgens de juiste protocollen gewerkt wordt zijn de gegevens niet valide en worden er besluiten genomen op onjuiste gronden. Dit kan leiden tot milieuschade voor mens of flora en fauna. De beginnend beroepsbeoefenaar beschikt over specialistische kennis en vaardigheden voor het doen van onderzoek.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor diens eigen werkzaamheden en legt verantwoording af aan diens leidinggevende en/of projectleider. De beginnend beroepsbeoefenaar werkt veelal zelfstandig.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van ruimtelijke ordening in relatie tot milieu en natuur
- heeft brede kennis van omgevingsrisico’s en oorzaken daarvan
- heeft brede kennis van (brand)veiligheid en veiligheidsrisico’s voor de omgeving
- heeft brede kennis van materialen, instrumenten, middelen t.b.v. onderzoek
- heeft specialistische kennis van ecologie
- heeft kennis van VCA
- heeft kennis van de Omgevingswet en de invloed hiervan op de leefomgeving
- heeft kennis van het effect van de leefomgeving op mens, natuur en economie
- heeft specialistische kennis van methoden om gegevens te verzamelen (zowel desk- als fieldresearch)
- heeft kennis van biodiversiteit en de invloed hiervan op de leefomgeving
- heeft kennis van ecosystemen
- heeft brede kennis van specifieke wet- en regelgeving op het vakgebied
- heeft kennis van de voor het werk van toepassing zijnde persoonlijke beschermingsmaatregelen
- heeft specialistische kennis van onderzoeksmethoden en onderzoekstechnieken binnen het werkveld
- heeft specialistische kennis van leefomgevingscomponenten zoals flora, fauna, water, lucht, bodem, geluid, afval, energie, duurzaamheid of klimaat
- heeft kennis van technologieën zoals drones, bodemradars en sensoren
- heeft kennis van data gedreven werken
- kan (risico)factoren in de omgeving die natuur, grond, water, lucht en volksgezondheid beïnvloeden herkennen en benoemen
- kan plattegronden en geografische kaartinformatie lezen
- kan relevante informatie verzamelen
- kan GPS/GIS toepassen
- kan de voor het werkveld gebruikelijke digitale tools inzetten

P1-K1 Voert onderzoek uit

- kan communicatieve vaardigheden inzetten
- kan projectmatig werken
- kan hoofd- en bijzaken onderscheiden
- kan betrouwbaarheid van bronnen en informatie beoordelen
- kan registratiesystemen hanteren
- kan gegevens interpreteren
- kan de voor de werkzaamheden benodigde apparatuur en gereedschap inzetten
- kan een LMRA toepassen (Last Minute Risk Assessment)
- kan rapportagevaardigheden inzetten
- kan adviesvaardigheden toepassen
- kan analysevaardigheden inzetten

P1-K1-W1 Voert (veld)onderzoek uit

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar raadpleegt het plan van aanpak voor het (veld)onderzoek. De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt of monitort bijvoorbeeld de water- of luchtkwaliteit, de samenstelling van de bodem of flora en fauna. De beginnend beroepsbeoefenaar inspecteert de locatie van het onderzoek op veiligheid en uitvoerbaarheid. Afhankelijk van diens waarneming bepaalt de beginnend beroepsbeoefenaar ter plaatse de werkwijze. De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt data; legt waarnemingen vast, (tellingen, observaties, beeld- of geluidsopnames) of neemt monsters of doet metingen.
De beginnend beroepsbeoefenaar legt de verzamelde data vast in het voor de organisatie geldende systeem.

Resultaat

Het (veld)onderzoek is uitgevoerd, en data is verzameld en vastgelegd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:
- inspecteert de onderzoekslocatie nauwkeurig;
- anticipeert op de actuele omstandigheden op de onderzoekslocatie;
- hanteert benodigde gereedschappen/technologieën op correcte wijze;
- voert het onderzoek zorgvuldig uit;
- werkt planmatig en volgens geldende protocol(len) en veiligheidsafspraken;
- verzamelt correcte en complete data;
- legt gegevens op een gestructureerde manier in het voor de organisatie geldende systeem vast.

De onderliggende competenties zijn: Materialen en middelen inzetten, Onderzoeken

P1-K1-W2 Analyseert en interpreteert (veld)onderzoeksdata

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar analyseert de verzamelde data vanuit het (veld)onderzoek. De beginnend beroepsbeoefenaar vergelijkt deze met resultaten vanuit eerdere onderzoeken of literatuur en toetst ze aan wettelijke normen. De beginnend beroepsbeoefenaar trekt conclusie(s) en bespreekt diens onderzoeksresultaten met de leidinggevende of de projectleider. Vervolgens verwerkt de beginnend beroepsbeoefenaar de onderzoeksresultaten in het voor de organisatie geldende systeem.

Resultaat

(Veld)onderzoeksdata is geanalyseerd, vergeleken en getoetst en conclusie(s) en onderzoeksresultaten zijn besproken en vastgelegd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:
- toetst de onderzoeksdata nauwkeurig op basis van wettelijke normen;
- legt logische en kloppende verbanden tussen onderzoeksresultaten;
- legt relevante relatie met eerdere onderzoeken of literatuur;
- trekt de juiste conclusie(s) op basis van analyse en interpretatie;

P1-K1-W2 Analyseert en interpreteert (veld)onderzoeksdata
- communiceert duidelijk met de leidinggevende of projectleider; - legt gegevens op de juiste manier in het voor de organisatie geldende systeem vast. De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Analyseren, Kwaliteit leveren

P1-K1-W3 Geeft advies over kwaliteitsverbetering van de leefomgeving
Omschrijving
Op basis van onderzoeksresultaten stelt de beginnend beroepsbeoefenaar een advies op ter verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving. Het gaat dan bijvoorbeeld om beheer-, leefbaarheid-, mitigatie- of milieuverbeterende maatregelen of om een duurzaamheidsadvies. De beginnend beroepsbeoefenaar onderbouwt diens advies met de verwachte impact voor de leefomgeving. In diens advies neemt de beginnend beroepsbeoefenaar ook aandachtspunten op voor de uitvoerbaarheid, bijvoorbeeld qua kosten en tijd. De beginnend beroepsbeoefenaar legt het advies voor aan de leidinggevende/opdrachtgever en legt het vast in het voor de organisatie geldende systeem.
Resultaat
Er is een onderbouwd en vakkundig advies over kwaliteitsverbetering van de leefomgeving gegeven en vastgelegd.
Gedrag
De beginnend beroepsbeoefenaar: - stelt een met steekhoudende argumenten onderbouwd advies op; - communiceert duidelijk over het advies; - legt gegevens op de juiste manier in het voor de organisatie geldende systeem vast. De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Analyseren, Kwaliteit leveren

P2 Toezichthouder leefomgeving

Mbo-niveau

4

Typering van het beroep

De toezichthouder leefomgeving houdt toezicht op de naleving van wet- en regelgeving die bedoeld is om het milieu, de natuur en de veiligheid van de leefomgeving te beschermen. Hierbij is een vriendelijke maar vastberaden en standvastige houding nodig. De toezichthouder leefomgeving vervult een uitvoerende, signalerende en beoordelende rol. De toezichthouder leefomgeving is zich bewust van (de grenzen van) wet- en regelgeving en van diens verantwoordelijkheden en handelt hiernaar.

Beroepsvereisten

Nee

P2-K1 Voert toezicht/inspectie uit

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar beschikt over (brede) kennis en vaardigheden en speelt in op wisselende en soms onverwachte omstandigheden. De complexiteit van het werk ligt in het toepassen en interpreteren van omvangrijke wet- en regelgeving en bijbehorende documentatie. Door de diversiteit aan locaties en typen organisaties is geen routine mogelijk; iedere situatie is uniek. Het werk is intensief en kent veel contactmomenten met organisaties/burgers*. Het werk kent hoge afbreukrisico's; aanpassingen die naar aanleiding van een inspectie gedaan moeten worden kunnen ingrijpend zijn en leiden tot hoge kosten voor de betreffende organisatie/burger. Onzorgvuldig toezicht/inspectie brengt dan ook grote juridische en financiële risico's met zich mee en kan leiden tot reputatieschade. De toezichthouder heeft een discretionaire bevoegdheid; dit geeft ruimte om besluiten te nemen binnen de grenzen van de wet. Dit kan leiden tot interpretatieverschillen bij controles en vraagt om heldere communicatie en goede onderbouwing.

*degene die onder toezicht staat en mogelijk een milieubelastende activiteit verricht is in de meeste gevallen een organisatie, maar kan eventueel ook een burger zijn

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig bij de uitvoering van diens werkzaamheden. De beginnend beroepsbeoefenaar stemt af met ervaren collega(s) en legt verantwoording af aan de leidinggevende.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van beleidsplannen
- heeft brede kennis van voorkomende risico's voor veiligheid en milieu in verschillende branches en organisaties
- heeft brede kennis van staatsinrichting
- heeft brede kennis van specifieke wet- en regelgeving op het vakgebied
- heeft brede kennis van dataverzameling en -analyse
- heeft brede kennis van typen meldingen
- heeft brede kennis van wettelijke bevoegdheden
- heeft kennis van de sanctiestrategie (bestuursrechtelijke en strafrechtelijke maatregelen)
- heeft kennis van branche specifieke gangbare apparatuur
- heeft brede kennis van planprocedures
- heeft kennis van branche specifieke gangbare (werk)methodes en technieken
- heeft kennis van technologieën zoals drones, bodemradars en sensoren
- heeft kennis van data gedreven werken
- heeft brede kennis van ontheffingen en vrijstellingen op het gebied van de leefomgeving
- kan plattegronden en geografische kaartinformatie lezen
- kan communicatieve vaardigheden inzetten
- kan gegevens interpreteren
- kan een afweging motiveren
- kan planmatig werken
- kan checklisten opstellen en hanteren
- kan rapportagevaardigheden inzetten

P2-K1 Voert toezicht/inspectie uit

- kan adviesvaardigheden toepassen
- kan veiligheidsmaatregelen toepassen
- kan digitale systemen gebruiken
- kan protocollen en richtlijnen toepassen
- kan analysevaardigheden inzetten
- kan objectief waarnemen
- kan onderzoeksvaardigheden inzetten

P2-K1-W1 Inspecteert en ziet toe op naleving regelgeving

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar verschaft zichzelf toegang (bijvoorbeeld via legitimatie, inzet van bevoegdheid, vragen van toegang). De beginnend beroepsbeoefenaar inspecteert de naleving van omgevingsregels bij een organisatie conform het gemaakte plan van aanpak (dossieronderzoek). Daarbij doet deze waarnemingen en/of metingen op locatie en/of voert die gesprekken met medewerkers en controleert daarbij of de werkzaamheden en de voorzieningen binnen de organisatie voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. De beginnend beroepsbeoefenaar beoordeelt documenten en meetresultaten (of resultaten van onderzoeken, eerdere controles en keuringen of uit gesprekken) en signaleert daarbij mogelijke afwijkingen en risico's voor de veiligheid, de gezondheid en het milieu. De beginnend beroepsbeoefenaar informeert de organisatie/overheid/burger op de locatie mondeling over de verrichte werkzaamheden en de eerste bevindingen. Voor zover mogelijk doet de beginnend beroepsbeoefenaar ter plekke suggesties aan betrokkenen over mogelijke oplossingen en maatregelen die nodig zijn om weer aan de regelgeving te voldoen.

Resultaat

Inspectiewerkzaamheden zijn uitgevoerd, mogelijke afwijkingen en risico's zijn gesignaleerd. De organisatie is mondeling geïnformeerd over de verrichte werkzaamheden en eerste bevindingen.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:
- controleert en analyseert gegevens professioneel en integer;
- werkt volgens vastgestelde richtlijnen, procedures en protocollen;
- toont een respectvolle houding bij gesprekken met medewerkers;
- toont overwicht en gezag;
- kiest diens woorden zorgvuldig;
- communiceert in correct Nederlands;
- communiceert helder en duidelijk;
- blijft beleefd.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Overtuigen en beïnvloeden, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen

P2-K1-W2 Werkt inspectie leefomgeving uit

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar stelt een bezoekrapportage op waarin die een feitelijke weergave geeft van de waarnemingen uit de (her)controle en voorziet deze van eventueel beeldmateriaal. Bij een geconstateerde overtreding (milieubelastende activiteit) schaalt de beginnend beroepsbeoefenaar deze in volgens de LHSO (Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht) en koppelt het aan de wetgeving. Daarna bepaalt die de vervolgactie (wat moet de organisatie doen om wél aan de richtlijnen te voldoen), de mogelijk op te leggen sanctie(s) bij het niet voldoen en de bezwaarprocedures. Om te komen tot een eenduidige conclusie toetst/bespreekt de beginnend beroepsbeoefenaar diens constateringen bij/met diens ervaren collega/leidinggevende en stemt de vervolgstappen af.

Resultaat

De bezoekrapportage is opgesteld. De waarnemingen uit de (her)controle zijn gekoppeld aan de wet- en regelgeving op het gebied van milieubelastende activiteiten in de leefomgeving. De daaraan te verbinden conclusie is intern afgestemd.

P2-K1-W2 Werkt inspectie leefomgeving uit

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:
- beschrijft feitelijk;
- gebruikt waar nodig juridische argumenten;
- toetst waarnemingen zorgvuldig aan de wet- en regelgeving;
- werkt volgens protocol;
- communiceert helder en duidelijk;
- werkt integer en binnen diens bevoegdheden;
- communiceert constateringen in heldere taal aan collega/leidinggevende.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen

P2-K1-W3 Informeert en adviseert over inspectie leefomgeving

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar legt de bevindingen uit de inspectie/(her)controle vast in de geldende systemen in een rapport van bevindingen, inclusief eventuele informatie over welke sanctiestrategie moet worden gevolgd. De beginnend beroepsbeoefenaar stelt een (her)controlebrief op aan de onder toezicht gestelde organisatie met daarin informatie over de inspectie, aanleiding, bevindingen en conclusie, en advies over eventueel te nemen maatregelen, te maken afspraken en mogelijke vervolgstappen. In de brief maakt de beginnend beroepsbeoefenaar een verwijzing naar de juiste artikelen in de wetgeving. De beginnend beroepsbeoefenaar verstuurt deze brief aan de organisatie samen met de bezoekrapportage. Eventueel deelt die de informatie met de juridische afdeling van de eigen organisatie voor verdere afhandeling.

Resultaat

Bevindingen uit de inspectie/(her)controle zijn vastgelegd. Een (her)controlebrief is opgesteld en aan de onder toezicht gestelde organisatie verzonden. Indien van toepassing is de juridische afdeling van de eigen organisatie geïnformeerd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:
- formuleert foutloos en helder;
- stelt een gestructureerde tekst op;
- hanteert digitale systemen correct;
- informeert proactief volgens wet- en regelgeving;
- adviseert klant- en oplossingsgericht binnen de bevoegdheden;
- geeft toelichting binnen de bevoegdheden;
- toont zelfvertrouwen;
- registreert de bevindingen volgens de geldende procedures.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen